

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
2352-24

meddelad i Stockholm den 19 december 2024

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 28 februari 2024 i mål nr 6791-23

SAKEN

Sjukpenninggrundande inkomst

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

1. Försäkringskassan ska även efter att tiden för att begära omprövning har löpt ut ändra ett beslut som har blivit oriktigt på grund av att det har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag.
2. Försäkringskassan fastställde i maj 2022 AAs sjukpenninggrundande inkomst enligt de uppgifter om årsinkomst och årsarbetstid som hon

själv hade lämnat i sin ansökan om sjukpenning. Inkomstuppgifterna i ansökan stämde dock inte överens med hennes faktiska inkomster, som var högre än de som framgick av ansökan.

3. AA begärde efter att tiden för att påkalla en omprövning löpt ut att Försäkringskassan skulle ändra hennes sjukpenninggrundande inkomst baserad på de korrekta inkomstuppgifterna. Försäkringskassan beslutade att inte ändra sitt beslut med motiveringen att det inte hade fattats på ett uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag.
4. AA överklagade till Förvaltningsrätten i Malmö, som upphävde beslutet och överlämnade handlingarna i målet till Försäkringskassan för fortsatt handläggning. Som skäl angavs att det ursprungliga beslutet hade blivit oriktigt på grund av att det hade fattats på uppenbart felaktigt underlag.
5. Försäkringskassan överklagade till Kammarrätten i Göteborg, som avlog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

6. *Försäkringskassan* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska fastställa myndighetens beslut att inte ändra beslutet om sjukpenninggrundande inkomst och anför följande.
7. Skyldigheten för Försäkringskassan att ändra ett beslut ska tolkas i ljuset av principerna om myndighetens utredningsskyldighet respektive den enskildes uppgiftsskyldighet. Den omständigheten att ett beslut har blivit felaktigt till följd av att den enskilde utan godtagbar förklaring har brustit i sin uppgiftsskyldighet talar emot att en ändring ska göras till den enskildes fördel.
8. AA anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Frågan i Högsta förvaltningsdomstolen**

9. Frågan är om det förhållandet att ett oriktigt beslut har sin grund i att den försäkrade har lämnat felaktiga uppgifter begränsar Försäkringskassans skyldighet att ändra beslutet enligt 113 kap. 3 § första stycket 2 socialförsäkringsbalken.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

10. Enligt 113 kap. 3 § första stycket 2 socialförsäkringsbalken ska Försäkringskassan ändra ett beslut som har fattats av myndigheten och som inte har prövats av domstol, om beslutet har blivit oriktigt på grund av att det har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag.
11. Syftet med bestämmelsen är att enskilda på ett enkelt sätt ska kunna få direkt felaktiga beslut ändrade. Som exempel på när bestämmelsen kan bli tillämplig nämns i förarbetena att det i ett ärende om sjukpenning kan komma fram ett nytt läkarintyg som ger en annan bild av den försäkrades hälsotillstånd vid tidpunkten för beslutet. Andra exempel är att det påvisas en ny omständighet som påverkar bedömningen av rätt till sjukpenning för tid före sjukanmälan eller en ny beräkning av pensionsgrundande inkomst (prop. 1977/78:20 s. 85 och 94).
12. Av de exempel som anges i förarbetena framgår att avsikten är att ett beslut ska kunna ändras även om Försäkringskassan hanterat ärendet på ett korrekt sätt. Det följer varken av lagtexten eller av förarbetena att det ska beaktas att ett oriktigt beslut har sin grund i att den försäkrade har lämnat felaktiga uppgifter.

13. Det är ostridigt att Försäkringskassans beslut om sjukpenninggrundande inkomst har blivit oriktigt. Om Försäkringskassan vid tidpunkten för beslutet hade haft rätt information om den försäkrades faktiska inkomstförhållanden, skulle hon ha blivit inplacerad i en högre sjukpenninggrundande inkomst. Felet, som förelåg redan vid tidpunkten för myndighetens grundbeslut, är lätt att utan ytterligare utredning konstatera och är därmed uppenbart. Försäkringskassan är därför skyldig att ändra beslutet.
14. Överklagandet ska avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Inga-Lill Askersjö, Mahmut Baran, Ulrik von Essen och Martin Nilsson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Sara Arya.